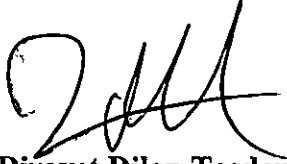

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Şubat 2023 tarihinde Maraş merkezli iki büyük depremden etkilenen, Antep, Urfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Malatya ilinde çok sayıda can kaybı ve büyük bir yıkım yaşanmıştır. Deprem yol açtığı sonuçlar dikkate alınarak; inşaat sektöründeki yasal boşlukların, yapı denetim sorunlarının, kentsel dönüşüm projelerinin tahripkâr sonuçlarının, bina stoklarının güçlendirme çalışmalarındaki eksikliklerin, depremle etkin mücadele yöntemlerinin yetersizliklerinin tüm boyutlarıyla yeniden tartışmaya açılması, sorgulanması, araştırılması, depremzedelerin acılarını sarmak için maddi ve manevi zararlarının karşılanması, deprem sonrası yaşanan sorunların ve aksaklıkların uzman görüşleri doğrultusunda tespit edilmesi ve çözüm yöntemlerinin belirlenmesi, hükümetin ve kamu kurumlarının bu konudaki sorumluluklarının ele alınması ve gerçekleşmesi muhtemel depremlere karşı alınan tedbirlerin değerlendirilmesi ve ek tedbirler için gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince, Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Dirayet Dilan Taşdemir
Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde Maraş ili Pazarcık merkezli 7.7 büyüklüğünde ve Elbistan Merkezli 7.6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Depremden etkilenen Maraş Antep, Urfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Malatya ili ile birlikte tüm ülke büyük bir acı yaşamıştır. Deprem meydana geldiği illerin genelinde neredeyse sağlam bina kalmamıştır. Ölü ve yaralı sayısı ise her geçen gün artmakla birlikte AFAD tarafından yapılan açıklamada, 42 bin 310 kişinin yaşamını yitirdiği, yaralı sayısı ise 100 binin üzerinde olduğu resmi verilerle açıklanmıştır. Söz konusu illerde büyük ve küçük ölçekli sarsıntılar devam etmektedir. En son yine 20 Şubat Pazartesi akşamı Hatay'ın Defne ve Samandağ'ı ilçelerinde meydana gelen 6.4 ve 5,8 büyüklüğündeki depremde 6 kişi daha enkaz altında kalarak yaşamını yitirdi. Deprem kuşağında olan ve daha önce de çok kez büyük depremler yaşamış bir ülkemizde, doğal afetin yanı sıra bu kadar can ve mal kaybının yaşanmasının şüphesiz en büyük nedeni ihmal ve denetimsizliktir.

Türkiye toprakları çeşitli aktif deprem fayları üzerinde yer aldığı için depremin her zaman olacağı bilinmesine rağmen gerekli önlemler alınmamakta, plansız şehirleşme devam etmekte, imar planları afet riskine göre hazırlanmamaktadır. Geçmişte birçok büyük deprem ve doğal afetler yaşadığımız halde gerekli önlemler ve hazırlıklar yapılmamaktadır.

Jeolojik konumu itibarı ile yüksek deprem riski altında olan ülkemizde uzmanlar depremin kapıda olduğunu ve Deprem Tehlike Haritası'nda aktif fay hatlarından tehlike derecelerine kadar gerekli tüm uyarıları yapmalarına rağmen göz göre göre gelen depremlere iktidar, "ilahi bir sınav, kader planı" diyerek siyasi sorumluluktan kaçınmaktadır. Oysa sorumluluk zincirinin başı ve ilk halkası bizatihi siyasi iktidardır. Binlerce kaçak yapıya göz yumarak, çarpık kentleşmenin önünü açarak, binaların tasarım, inşa ve bakım süreçlerinde denetimleri yapmayarak, aflar çıkararak, ranta dayalı imar planları yaparak büyük felaketlere davetiye çıkarmaktadır.

Öte taraftan depremden sonrası alınması gereken önlemler ve hazırlıklar en az depremden önceki kadar hayatidir. Türkiye'de yaşanan her doğal afet olayında olduğu gibi depremlerde del afet yönetimi hep bir felakete ve kaosa dönüşmektedir.

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen ve 10 ilde etkili olan depremde AFAD ve siyasi iktidar Afeti yönetememiş büyük bir insani krize sebep olmuştur. AFAD ilk 72 saatte arama kurtarma faaliyetlerini gerçekleştirilmemiş, çalışmaları koordinasyonunu sağlayamamış, imkanları seferber edememiş, yardımları depremzedelere ulaştırmamıştır. Dolayısıyla doğal afet, tam bir

felakete dönüşmüştür. Göz göre göre gelen depremde, insanlar bir yandan günlerce enkaz altında kalarak yaşamını yitirmiş, diğer yandan kurtulanlar ağır kış koşulları altında çadırsız, sobasız, aç susuz ölüme terkedilmiştir. Devletin yurttaşlardan aldığı deprem vergilerinin yanında son 10 ilde yaşanan deprem için trilyonluk bağış toplanmasına rağmen halen deprem bölgelerinde barınma, ısınma ve beslenme ihtiyaçları giderilmemiştir.

Bu bağlamda 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremin etkilediği 10 ilde yaşanan can kaybının ve yıkımın yanında depremin açığa çıkardığı sosyal, siyasal ekonomik ve hukuki sorunlarına ilişkin Meclis araştırması açılması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	T. H. H.
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. D.
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	G. K.
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	K. P.
5	HABİP EKSİK	İĞDIR	H. E.
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	O. E.
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İ.
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	A. Ö.
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. K.
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. T.
11	RİDVAN TURAN	MERSİN	R. T.
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. K.
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Ö.
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	M. O.
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. A.
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Z. Ö.
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	D. C.
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Ö.
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Ç.
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	A. K.